

Falco naumanni Fleischer, 1818 - bjelonokta vjetruša

Vrsta *Falco naumanni* pripada porodici *Accipitridae* unutar reda Falconiformes (sokolovke). Gnijezdi se u sjevernoj Africi, južnoj i istočnoj Europi te središnjoj Aziji. Preferira staništa otvorenih i suhih predjela, kao što su travnjaci, stepne te nizinske poljodjelske ekstenzivne površine s niskim raslinjem. U Hrvatskoj je izumrla u drugoj polovici 20. st., a posljednja gniježdenja zabilježena su 60 – tih godina na teritoriju Istre: dolina Mirne, okolica Pule, južno od Premanture, ušće Raše. Kao gnjezdarica, ponovno je utvrđena tek 2010. na području otoka Raba gdje je potvrđena kolonija s dvadesetak gnijezdećih parova. Danas je u Hrvatskoj vrlo malobrojna i rijetka preletnica hrvatskog priobalja. Vrsta je ugrožena zbog odumiranja tradicionalnog stočarstva i poljoprivrede jer se na taj način smanjuje površina i kvaliteta staništa. Dodatno, ugrožena je zbog krivolova te uznemiravanja.

U RH zaštićena je kao strogo zaštićena svojta. Međunarodno je zaštićena Bonskom konvencijom (Dodaci I i II), Bernskom konvencijom (Dodatak II), Washingtonskom konvencijom (CITES II) i Direktivnom o pticama (Dodatak I). Jedino poznato gnjezdilište bjelonokte vjetruše nalazi se na Rabu unutar područja ekološke mreže HR1000033 Kvarnerski otoci.

Potrebne su mjere očuvanja koje uključuju sustavni i kontinuirani monitoring u svrhu utvrđivanja rasporeda i veličine kolonija, ekologije i migracijskog sustava vrste te ugroženosti. Izradom i provedbom akcijskog plana za očuvanje gnijezdeće populacije bjelonokte vjetruše u Hrvatskoj te izradom i provedbom plana upravljanja za važno područje za ptice Kvarnerski otoci, potrebno je definirati i provesti adekvatne mjere zaštite vrste, koje bi trebale uključivati: sprječavanje krivolova i uznemiravanja, reguliranje lovstva, očuvanje i revitalizaciju vlažnih staništa te potencijalnu plansku reintrodukciju u bivša gnjezdilišta.